

СТАТИСТИКАТА - НАУКА ЗА ПРОЕКТИРАНЕ, ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗСЛЕДВАНИЯ НА МАСОВИ ЯВЛЕНИЯ

Проф. Венец Цонев* , проф. Иванка Съикова**

РЕЗИЮМЕ *Статистическата наука (накратко статистиката) в настоящата статия се разглежда като вид инженерна наука, т.е. наука за проектиране, организация и осъществяване на изследвания на масови явления. Авторската концепция е формирана върху основата и в контекста на философията, логиката и идеята за общественото производство. Разглеждането се прави през оптиката на развитието на статистическата наука от възникването ѝ до наши дни.*

Неотдавна науката, наречена статистика, празнува своята 250-годишнина. За първи път тя се появява като университетска дисциплина в Гьотинген, Германия, през 1750 г. Оттогава до днес вижданията за нейния предмет и съдържание са се променяли в различни посоки, без да са общоприети и изяснени напълно. Може да се предполага, че през първите 50 години от възникването на дисциплината името “статистика” е било напълно адекватно на нейното съдържание. Случило се така обаче, че през следващите 200 години съдържанието ѝ се променяло неколкосткратно и при това драстично. Променяли се съответно и вижданията за същността и предмета ѝ, докато през цялото време името оставало непроменено. Вероятно последното обстоятелство е допринесло концепциите за това каква наука е статистиката да останат неясни. Пораждало е (и все още поражда) недоразумения, създава трудности и фактическо безсилие да се види и ясно да се дефинира предметът на тази наука. И да се установи мястото ѝ сред големия брой науки, с които тя е тясно свързана (например с теорията на вероятностите, математическата статистика, компютърните науки, философията и логиката).

* Професор по статистика.

** Дикн, професор по статистика.